Zasiłek rodzinny i dodatki

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
2. Świadczenia opiekuńcze: w tym zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna.
3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
4. Świadczenie rodzicielskie.

Świadczenia rodzinne przysługują: obywatelom polskim, cudzoziemcom: – do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, – jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym, – przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy", z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.
Świadczenia rodzinne przysługują w/w osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium RP przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, rodziny zastępczej niezawodowej, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej, a także osób, na których, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny.

ZASIŁEK RODZINNY ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

1. Rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
2. Opiekunowi faktycznemu dziecka,
3. Osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

1) 18 roku życia albo,

2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 listopada 2016 roku do nadal wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

95,00 zł – na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia

124,00 zł – na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia

135,00 zł – na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Podstawowym warunkiem otrzymania zasiłku rodzinnego jest kryterium dochodowe. Od 1 listopada 2015 roku do nadal dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie może przekraczać kwoty **674,00 zł** (art. 5 ust 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r o świadczeniach rodzinnych). Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności

lub orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności dochód nie może przekroczyć kwoty **764,00 zł** (art. 5 ust 2 w/w ustawy).

Każdy okres zasiłkowy trwa od listopada do października roku następnego. W tym okresie rokiem kalendarzowym (bazowym) poprzedzającym każdy okres zasiłkowy jest rok, za który rozliczyliśmy się z Urzędem Skarbowym na dzień 1 listopada. **Dla okresu zasiłkowego 1.XI.2020 – 31.X.2021 rokiem bazowym jest rok 2019.** Jeśli sytuacja zawodowa któregokolwiek z członków rodziny uległa zmianie od roku bazowego do dnia złożenia wniosku o w/w świadczenie (np. podjęto zatrudnienie w innej firmie niż w roku bazowym) niezbędne jest dostarczenie zaświadczenia od pracodawcy o wysokości dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został uzyskany (np. podjęto zatrudnienie w lutym – niezbędne są dochody za miesiąc marzec).

Od 1 stycznia 2016 roku wniosek i załączniki do wniosku mogą być składane drogą elektroniczną wyłącznie za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny. Zarówno wniosek jak i załączniki opatruje się podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

DO ZASIŁKU RODZINNEGO PRZYSŁUGUJĄ DODATKI Z TYTUŁU:

- urodzenia dziecka;
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- samotnego wychowywania dziecka;
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- rozpoczęcia roku szkolnego;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

DODATEK DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA.

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka. Przysługuje także opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Wysokość dodatku jednorazowo – 1000,00 zł

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka składa wniosek o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego, do którego dołącza zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną o pozostawaniu kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Wniosek o dodatek z tytułu urodzenia dziecka składa się **do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.**

DODATEK Z TYTUŁU OPIEKI NAD DZIECKIEM W OKRESIE KORZYSTANIA Z URLOPU WYCHOWAWCZEGO.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje w wysokości **400 zł** miesięcznie.

Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

1. 24 miesięcy kalendarzowych;
2. 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
3. 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek nie przysługuje, jeżeli osoba ubiegająca się o dodatek:

- bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego
- korzysta ze świadczenia rodzicielskiego;

oraz gdy

- dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-

wychowawczym, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem dziecka przebywającego w zakładzie opieki zdrowotnej;
- w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

W przypadku zbiegu uprawnień do następujących świadczeń:

1. świadczenia rodzicielskiego lub
2. świadczenia pielęgnacyjnego, lub
3. specjalnego zasiłku opiekuńczego, lub
4. dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, lub
5. zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

- **przysługuje jedno z tych świadczeń wybrane przez osobę uprawnioną**.

DODATEK DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU SAMOTNEGO WYCHOWYWANIA DZIECKA.

Przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznany,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Osoba ubiegająca się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka do wniosku o zasiłek rodzinny dołącza:
1. Kopię skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców dziecka lub
2. Odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, gdy ojciec dziecka jest nieznany lub
3. Odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne.

Od 1 listopada 2016 roku do nadal wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka wynosi **193,00 zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00 zł** na wszystkie dzieci.

W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160 zł** na wszystkie dzieci.

Dodatek przysługuje również pełnoletniej osobie do ukończenia 24 roku życia, uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

DODATEK DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU WYCHOWYWANIA DZIECKA W RODZINIE WIELODZIETNEJ.

Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Od 1 listopada 2016 roku do nadal wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wynosi **95,00zł** miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

DODATEK DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU KSZTAŁCENIA I REHABILITACJI DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO.

Od 1 listopada 2016 roku do nadal wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wynosi:
– **90,00 zł** miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
– **110,000 zł** miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba ubiegająca się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do wniosku o zasiłek rodzinny dołącza dodatkowo orzeczenie o niepełnosprawności dziecka lub orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

DODATEK DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU ROZPOCZĘCIA ROKU SZKOLNEGO.

Dodatek przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Osoba ubiegająca się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego do wniosku o zasiłek rodzinny dołącza zaświadczenie ze szkoły w przypadku gdy dziecko uczęszcza do szkoły ponadpodstawowej lub gdy ukończyło 18 rok życia.
Wysokość dodatku – **100,00 zł**

Wniosek o wypłatę dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

DODATEK DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU PODJĘCIA PRZEZ DZIECKO NAUKI W SZKOLE POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA.

Dodatek przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Osoba ubiegająca się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania do wniosku o zasiłek rodzinny dołącza:
1. zaświadczenie ze szkoły albo oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania;
2. zaświadczenie albo oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania;
3. inne dokumenty i oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.
Od 1 listopada 2016 roku do nadal wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wynosi:

- **113,00 zł** miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności
- **69,00 zł** miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej.

TERMIN I SPOSÓB ZAŁATWIENIA

Wniosek i załączniki do wniosku można składać drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie https://wnioski.mpips.gov.pl/ewnioski/index.eup po ich uwierzytelnieniu bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP i bankowości elektronicznej **od dnia 1 lipca.** Od dnia 1 sierpnia zaś w wersji papierowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagnańsku ul. Spacerowa 8A.

Sprawa załatwiana jest poprzez wydanie decyzji administracyjnej. Od wydanej decyzji służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach za pośrednictwem organu, który wydał decyzję. Odwołanie należy złożyć w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

INFORMACJA DLA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ŚWIADCZENIA RODZINNE W KRAJACH CZŁONKOWSKICH UNII EUROPESKIEJ.

Z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej tj. od 1 maja 2004 roku Polacy przemieszczając się w celach zarobkowych, w granicach UE i EOG nabywają prawo do świadczeń rodzinnych w innych państwach członkowskich. **Osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne w krajach UE lub EOG można je otrzymać tylko wtedy, jeżeli wykonuje tam pracę legalną:**

- jest zatrudniona - jest tzw. pracownikiem najemnym,
- prowadzi działalność gospodarczą.

Osoba pracująca legalnie w krajach UE i EOG ubiegająca się o świadczenia rodzinne podlega pod ustawodawstwo kraju, w którym ubiega się o te świadczenia. Aby je otrzymać trzeba spełnić kryteria w nim obowiązujące.

W przypadku gdy jedno z rodziców mieszka z dziećmi i jest *nieaktywne zawodowo w Polsce* (oznacza to osobę, która w Polsce nie jest zatrudniona, nie prowadzi działalności gospodarczej, nie posiada gospodarstwa rolnego powyżej 1 ha przeliczeniowego, nie przebywa na urlopie wychowawczym i nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych), natomiast drugie z rodziców dziecka pracuje w kraju UE lub EOG wówczas krajem właściwym do wypłaty świadczeń rodzinnych będzie kraj wykonywania pracy. W związku z powyższym wniosek powinien być złożony w państwie zatrudnienia.

Inaczej jest w przypadku gdy:

- jedno z rodziców mieszka z dziećmi i ten rodzic jest *aktywny zawodowo w Polsce* (oznacza to osobę, która w Polsce jest

zatrudniona, prowadzi działalność gospodarczą, posiada gospodarstwo rolne powyżej 1 ha przeliczeniowego /jest ubezpieczona w KRUS/, przebywa na urlopie wychowawczym i pobiera zasiłek dla bezrobotnych, itp.), natomiast drugi z rodziców dziecka pracuje w innym kraju UE lub EOG, to w pierwszej kolejności krajem właściwym do wypłaty świadczeń rodzinnych będzie kraj zamieszkiwania dzieci i wykonywania pracy – POLSKA. **W przypadku, gdy świadczenia rodzinne w Polsce są niższe od świadczeń z drugiego kraju /wykonywania tylko pracy/, wtedy przysługuje nadwyżka z tego kraju UE lub EOG. Wniosek powinien być również złożony przez drugiego z rodziców w państwie wykonywania pracy.**

- rodzic mieszkający z dziećmi w Polsce jest aktywny zawodowo i nie spełnia kryteriów ustawowych w Polsce do przyznania świadczeń rodzinnych, natomiast drugi z rodziców pracujący w kraju UE lub EOG spełnia kryterium w tym kraju do przyznania świadczeń rodzinnych to wtedy będzie je otrzymywać tam w całości.

Aby uzyskać świadczenia rodzinne w kraju UE, w którym osoba pracuje, powinna ona złożyć wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w instytucji właściwej do wypłaty świadczeń rodzinnych w tym kraju. Instytucja właściwa kraju UE i EOG prześle do kraju, w którym zamieszkują członkowie rodziny lub wyda wnioskodawcy właściwy formularz (E400/E401, E402, E403, E404, E405, E407, E411) celem sprawdzenia czy w kraju zamieszkiwania członków rodziny są pobierane świadczenia.

Formularze E401 i E411 mogą być wypełniane i potwierdzane wyłącznie przez Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach dla mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego.

Siedziba: Al. IX Wieków Kielc 3 25-516 Kielce